

De geboorte van een kalf

Wat moet je doen als een koe moet afkalven? De natuur heeft het over het algemeen goed geregeld, maar het is goed om te weten wat je zelf wel en niet kunt doen. Dierenarts Hiemke Knijn van CRV geeft tips en uitleg.

TEKST JORIEKE VAN CAPPELLEN

- 1** De eerste tekenen van een naderende geboorte zijn bij een koe te zien aan het onrustig en afwisselend staan en liggen. De koe houdt de staart af en staat met gebogen rug. Uiteindelijk wordt de vruchtblaas zichtbaar. Deze fase heet de ontsluitingsfase en duurt bij vaarzen tussen de 4 tot 12 uur, bij koeien tussen de 2 tot 6 uur.
- 2** Na de ontsluitingsfase begint de uitdrijvingsfase met het verschijnen van de pootjesblaas. Het is belangrijk dat de koe afkalft in een ruime, schone afkalfstal met de mogelijkheid om de koe aan te binden. Zorg dat bij iedere geboorte de hulpmiddelen klaarstaan: glijmiddel, trek materiaal in de vorm van kettinkjes of schone (!) touwtjes en eventueel een verlosapparaat. En voor het kalf: een middel om de navel te ontsmetten.
- 3** De uitdrijvingsfase duurt bij vaarzen 2 tot 6 uur, bij koeien 1 tot 4 uur. Door krachtige weeën treedt het kalf in het bekken van de koe. Bij een normale ligging komen de voorpoten eerst, met daarop de kop van het kalf. Je kunt de ontsluiting van de geboorteweg controleren door voorzichtig met een schone hand of een handschoen aan de vulva van de koe in te gaan. Voel je een duidelijke rand, dan is de geboorteweg nog niet volledig ontsloten. Je kunt tegelijkertijd de juiste ligging van het kalf controleren. Probeer of je beide voorpoten en de neus kunt voelen.
- 4** Door even in de huid tussen de klauwtjes te knijpen kun je controleren of het kalfje leeft. Het kalfje geeft dan een natuurlijke bewegingsreflex. Ook kun je even voorzichtig een vinger op de tong leggen. Het kalfje geeft dan een slikreflex.

